

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1095
Podgorica, 12.07.2016. godine

IZVJEŠTAJ
O STANJU TRŽIŠTA USLUGA DISTRIBUCIJE
RADIO I TELEVIZIJSKIH PROGRAMA DO KRAJNJIH KORISNIKA
- JUN 2016 -

Saglasno izdatim odobrenjima Agencije za elektronske medije, pravo da distribuira radio i televizijske programe do krajnjih korisnika, u odobrenoj zoni servisa, posjeduje sedam operatora nezemaljskih platformi, i to dva kablovska, tri IPTV operatora, po jedan MMDS i DTH. Kako jedan od IPTV operatora, koji posjeduje odobrenje, još uvijek nije počeo sa pružanjem usluge, to se podaci iz ovog izvještaja odnose na šest operatora koji uslugu uslovnog pristupa AVM sadržajima nude putem nezemaljskih platformi.

Kada je riječ o zemaljskoj platformi, „Radio-difuzni centar“ d.o.o. ima status operatora prvog i drugog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije sa pokrivanjem cjelokupne teritorije Crne Gore (MUX 1 i MUX 2), kao i status operatora 15 lokalnih multipleksa. Pored toga, status operatora lokalnog multipleksa MUX UL L1 za opštinu Ulcinj ima privredno društvo „Mir & Teuta“ d.o.o.

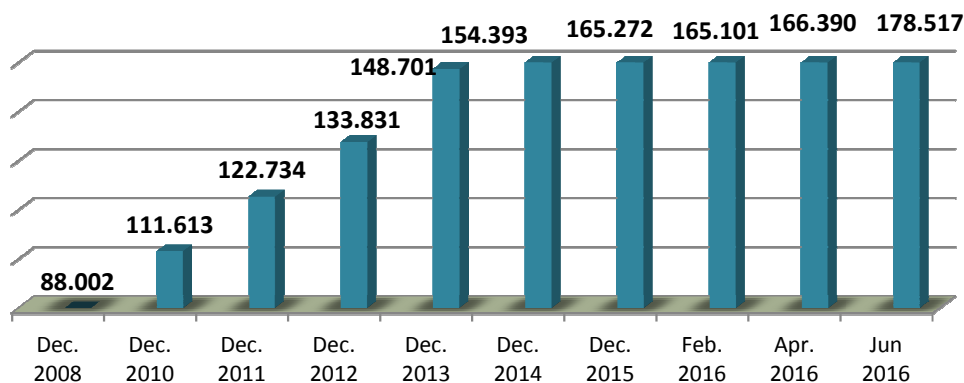
Pravo na pristup prvom nacionalnom multipleksu (MUX1) ima nacionalni javni emiter (RTCG) sa dva televizijska kanala (TVCG1 i TVCG2), kao i emiteri TV Vijesti, TV Prva i TV Pink M.

Pristup lokalnom multipleksu u opštini Ulcinj (MUX UL L1) do sada su ostvarili emiteri TV Teuta i TV Boin, lokalnom multipleksu u opštini Podgorica (MUX PG-DG L1): TV Boin, lokalnom multipleksu u opštini Bijelo Polje (MUX BP L1): TV Sun, lokalnom multipleksu u opštini Plav (MUX PL-GS L1): TV Glas Plava.

Pored toga, pravo pristupa lokalnim multipleksima u Budvi (MUX BD L1), Nikšiću (MUX NK-PZ L1) i Pljevljima (MUX PV L1) ostvarili su javni lokalni emiteri čiji su osnivači skupštine opština Budva, Nikšić i Pljevlja.

Na dan **30. jun 2016.** godine, broj priključaka za distribuciju radio i televizijskog programa putem različitih (KDS/MMDS/DTH/IPTV) platformi sa uslovnim pristupom iznosi **178.517**.

U poređenju sa brojem priključaka sa početka godine, za period od šest mjeseci broj korisnika usluga distribucije radio i TV programa je uvećan za 13.245 korisnika, približno 8%. Za period od dva mjeseca (maj i jun 2016.g.) broj priključaka je porastao za 11.648 ili 6,98%.

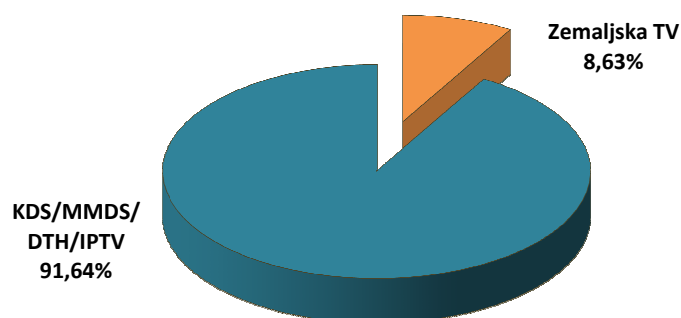
Grafik 1: Broj priključaka (KDS/MMDS/DTH/IPTV/mobilna)

Ako se pretpostavi da se svi ili najveći dio podataka o priključcima odnosi na korisnike iz kategorije domaćinstva i ti podaci se uporede sa zvaničnim podacima o broju domaćinstava u Crnoj Gori¹, može se doći

¹ Popis iz 2011. godine – Izvor: Monstat „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Crnoj Gori 2011“

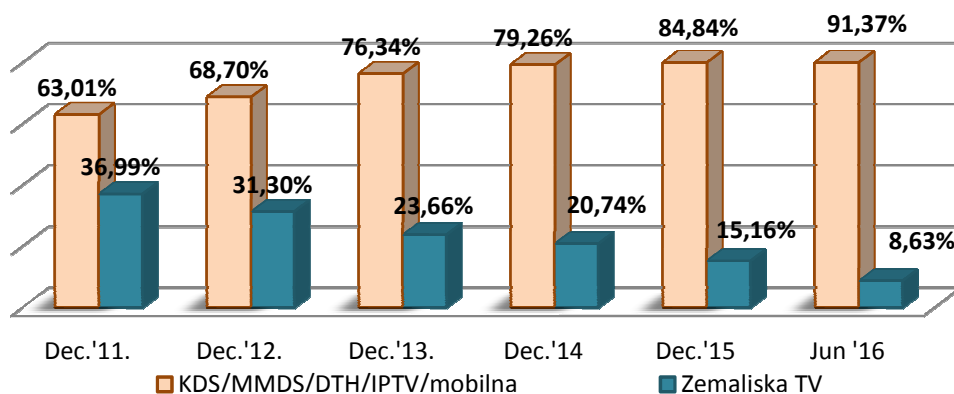
do približne slike o tome koja je primarna tehnologija koju domaćinstva u Crnoj Gori koriste za prijem radio i TV programa.

Na kraju posmatranog perioda, **8,63%** domaćinstava u Crnoj Gori koristilo je samo zemaljski tj. „besplatan“ prijem radio i TV programa. Ostala domaćinstva su se odlučila za korišćenje jedne od alternativnih platformi za distribuciju radio i TV programa, njih **91,64%**.

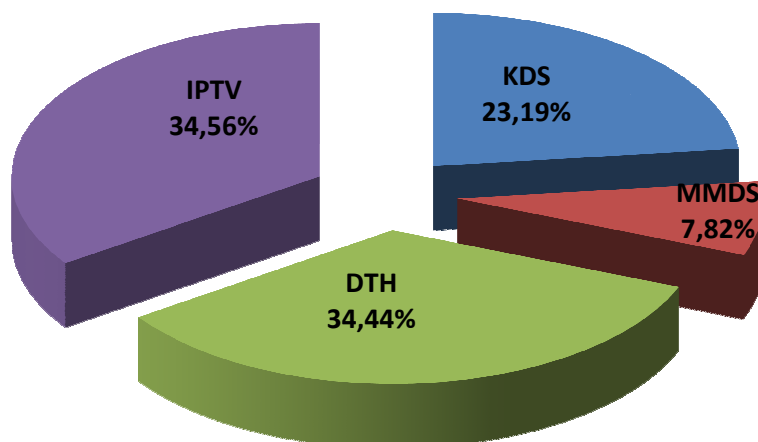
Grafik 2: Struktura domaćinstava sa aspekta primarne platforme za prijem radio i TV programa

Na sledećem grafiku prikazana su kretanja procentualnog učešća domaćinstava koja koriste samo zemaljsku televiziju i domaćinstava koja koriste neku od dostupnih platformi u odnosu na ukupan broj domaćinstava u Crnoj Gori, na kraju poslednjih pet godina i na kraju posmatranog perioda.

Grafik 3: Poređenje broja domaćinstava koja koriste zemaljsku TV i platformi za distribuciju radio i TV programa

Posmatrajući samo učešće nezemaljskih platformi, IPTV i DTH distribucija sa učešćem od 34,56%, odnosno 34,44%, drže vodeće pozicije na tržištu usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika. Slijede KDS (23,19%) i MMDS (7,82%).

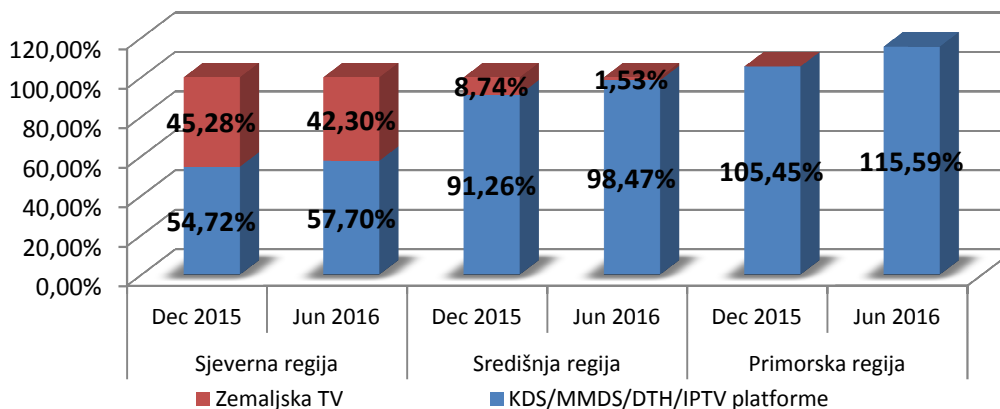

Grafik 4: Tržišno učešće nezemaljskih platformi

Tražnja za uslugama distribucije radio i TV programa razlikuje se u zavisnosti od toga da li govorimo o sjevernoj, središnjoj ili primorskoj regiji² Crne Gore. Posmatrano u odnosu na broj domaćinstava, tražnja je

² Sjeverna regija: Andrijevica, Berane, B.Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Šavnik, Žabljak.

najveća u primorskoj regiji, 115,59%. Navedeno znači da je broj priključaka za nezemaljske platforme veći od broja domaćinstava u ovoj regiji za 7.894. U cilju ispravnog tumačenja navedenog podatka treba imati na umu da se u primorskoj regiji određeni broj priključaka odnosi na priključke u hotelima i ostalim turističkim objektima. Slijedi središnja regija sa 98,47%, te sjeverna regija u kojoj 57,70% domaćinstava koristi usluge ovih operatora. Navedeni podaci pokazuju sve izraženiju neravnomjernost razvoja tržišta ovih usluga po pojedinim regijama. Iako je od početka 2016. godine broj korisnika nezemaljskih platformi uvećan za 13.245, samo neznatan dio ovog povećanja se odnosi na sjevernu regiju gdje, još uvijek, približno 22.500 domaćinstava ostvaruje pristup samo zemaljskoj (besplatnoj) televiziji.

Grafik 5: Struktura domaćinstava sa aspekta primarne platforme za prijem radio i TV programa – po regijama

U posmatranom periodu prosječna cijena osnovnog paketa je iznosila 9,75€ (najviše 11,90€, najniže 6,05€). U osnovnom paketu korisnicima je dostupno, u prosjeku, 73 televizijska kanala (najviše 184, najmanje 41). Samo jedan operator ima u ponudi i radijske kanale, njih 14.

Pet operatora koji u ponudi imaju dopunske pakete, u prosjeku nude 5 dodatnih paketa (najviše 9, najmanje 1). Prosječna cijena dopunskog paketa je 5,19€ (najviše 25€, najniže 2,54€).

Tražnja za dopunskim paketima, takođe, se razlikuje posmatrano po regijama. U odnosu na broj korisnika osnovnog paketa, tražnja za dopunskim paketima u središnjoj i primorskoj regiji iznosi 20%, dok je u sjevernoj regiji niža i iznosi 11%.

U strukturi ponude dopunskih paketa najzastupljeniji su sportski i filmski sadržaji. Najprodavaniji dopunski paketi na teritoriji Crne Gore su PINK paketi sa 27%, ARENA i HBO paketi sa približno 12%.

Iako većina operatora nudi i mogućnost prijema određenog broja TV programa u visokoj rezoluciji (HDTV) procenat korisnika koji se opredijelio za ovu mogućnost iznosi 22% u odnosu na ukupan broj prodatih dopunskih paketa.

Jedan operator pruža mogućnost da korisnici pristupe uslugama posredstvom interneta i putem aplikacija za mobilne terminale. Na ovakav način moguć je pristup određenom broju radio i TV programa iz ponude operatora. Ova usluga je besplatna za sve korisnike ovog operatora.

Posmatrano u odnosu na ukupan obim pruženih usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika, tj. ukupan broj prodatih osnovnih i dopunskih paketa, domaćinstvo koje koristi ovaj vid usluga, mjesečno u prosjeku, za njih izdvaja 10,60€.
